

Conform art. 20 lit. 1) din Codul fiscal, ajutoarele primite de la organizații filantropice – fundații și asociații obștești – în conformitate cu prevederile statutului acestor organizații și ale legislației constituie surse de venit neimpozabile.

Astfel, constituie surse de venit neimpozabile conform art. 20 lit. 1) din Codul fiscal ajutoarele primite de către persoanele fizice de la asociațiile obștești în statutul cărora este prevăzută desfășurarea activității filantropice.

În contextul prevederilor articolului menționat se va scuti de impozitul pe venit ajutorul acordat persoanei fizice, care este beneficiar al organizației filantropice – fundației sau asociației obștești, în statutul cărora este prevăzută desfășurarea activității filantropice.

Ajutorul acordat de către organizația filantropică persoanei fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător se va impozita la sursa de plată cu 6% din mărimea sumei mijloacelor bănești donate, conform art. 90¹ din Codul fiscal în cazul în care persoana fizică primește ajutor sub formă de donație de la o organizație obștească al cărei beneficiar direct nu este.

Luându-se în vedere cele expuse supra, la revizuirea statutului asociației obștești este necesar de a face legătura dintre scopul, activitățile ce urmează a fi desfășurate, precum și beneficiarii activităților statutare ale asociației, în scopul corectitudinii determinării obligațiilor privind impozitul pe venit din plățile (ajutoarele) efectuate în folosul persoanei fizice de către asociație.

În cazul în care statutul asociației nu prevede desfășurarea activității filantropice, persoana fizică nu este beneficiar al organizației filantropice – fundației sau asociației obștești, atunci, în conformitate cu art.18 lit. o) din Codul fiscal, aceste venituri se califică drept impozabile și, potrivit prevederilor art. 90 alin.(2) din Codul fiscal, asociațiile obștești urmează să rețină în prealabil 12% din plățile (ajutoarele) efectuate în folosul persoanei fizice.

Acelasi tratament fiscal se aplică de către entitățile comerciale – impozitarea la sursa de plată a ajutoarelor acordate persoanelor fizice (reținerea în prealabil a 12% din plățile (ajutoarele) efectuate în folosul persoanei fizice).

Totodată, persoana fizică, din veniturile căreia a fost efectuată reținerea prealabilă a impozitului pe venit, la finele perioadei fiscale poate avea obligațiunea de a declara venitul obținut, prin depunerea Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit, în cazul întrunirii cerințelor reglementate de art.83 alin.(2) lit. a) - b) din Codul fiscal.

Referitor la dreptul asociației la acordarea premiilor și/sau ajutoarelor materiale salariaților sai

Art. 52 alin. (2) lit. b) din Codul fiscal stabilește ca cerință obligatorie pentru organizațiile necomerciale scutite de plata impozitului pe venit, ca în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire să fie indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale.

Potrivit art. 4 alin. (1) și alin. (4) din Legea salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002, în sistemul tarifar și sistemele netarifare salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare. Alte plăți de stimulare și compensare includ

recompensele conform rezultatelor activității anuale, premiile potrivit sistemelor și regulamentelor speciale, plățile de compensare, precum și alte plăți neprevăzute de legislație care nu contravin acesteia.

În conformitate cu art. 165¹ din Codul muncii nr. 154-XV din 28 martie 2003, angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă, de alt act normativ la nivel de unitate și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza cererii lui scrise, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu (art.117 din Codul muncii).

Prin urmare, plățile de stimulare sub formă de premii, precum și ajutorul material, prevăzute de contractul colectiv de muncă, de alt act normativ la nivel de unitate și/sau de actele normative în vigoare se consideră plăți salariale și nu se referă la prevederile art.52 alin.(2) lit. b) din Codul fiscal.

În caz particular, asociația trebuie să elaboreze la nivel de unitate un regulament cu privire la remunerarea muncii angajaților, care va include și formele de stimulare materială a acestor angajați.

Prevederile Legii salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002 și a Codul muncii nr. 154-XV din 28 martie 2003, în ceea ce privește dreptul la acordarea premiilor și/sau ajutoarelor materiale salariaților săi la acordarea premiilor și/sau ajutoarelor materiale salariaților săi se răsfrâng în întreaga măsură asupra entităților comerciale.

Tatiana Prisacar,
consultantă în contabilitate,
Centrului de consultanță și asistență API